

استفاده از راهکارهای طراحی شهری جهت بهسازی جداره‌های شهری

(نمونه موردی: بازار میوه و تره بار خمین)

سیده مهدیه پورهایمیان^۱، روزبه عربی^۲

۱- دانشجوی دوره کارشناسی ارشد معماری، دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خمین، اراک، ایران

۲- دکتری معماری، دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خمین، اراک، ایران

چکیده

جداره‌های شهری از عناصر تأثیرگذار بر کیفیت فضاهای شهری است، به همین ترتیب توجه و بهسازی جداره‌ها به عنوان یکی از عناصر شهری به ارتقاء کیفیت منظر شهری کمک شایانی می‌کند و از آنجایی که شهر محملی برای حضور و تعاملات افراد است بهسازی جداره‌های شهری می‌تواند بر میزان و چگونگی حضور و تعاملات افراد تأثیرگذار باشد. جداره‌ها را عناصری می‌سازد که هر کدام از این عناصر دارای صفاتی است، این صفات با عنوان مؤلفه‌های فضایی-کالبدی به جداره‌ها هویت بخشیده، بدان‌ها سازگاری بصری می‌دهد و در افراد ایجاد حس مکان، سرزندگی، امنیت می‌کند، بنابراین معضلات و مشکلات جداره‌های شهری، عدم هویت، نابسامانی و اغتشاش بصری توجه به این مهم را ضروری می‌سازد، این پژوهش سعی دارد ضمن بهسازی جداره‌های بازار میوه و تره بار خمین در محله سبزیکار بر میزان تعاملات میان کاربران بیافزاید که در لوای آن، شهری پویا با پایداری اجتماعی شکل می‌گیرد. برای دستیابی به این هدف نخست با طرح پرسش‌هایی نظیر چگونه می‌توان با بهره‌گیری از جداره‌های بازار به ارتقاء تعاملات اجتماعی و در راستای آن پایداری اجتماعی مبادرت ورزید؟ مؤلفه‌های مؤثر بر طراحی جداره‌های شهری چیست؟ و مؤلفه‌های مؤثر بر برقراری و پایداری اجتماعی چیست؟ مسیر مشخص شده و به دنبال پاسخ به پرسش‌های مطرح شده، از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی به واژه‌شناسی، ماهیت و مفاهیم، دیدگاه اندیشمندان می‌پردازد، سپس با استفاده در مطالعات میدانی برخورد سایر طراحان با موضوع بررسی می‌شود، در ادامه عوامل مؤثر بستر طرح را شناسایی کرده و محصل مطالعات با استخراج الگوهای بهسازی جداره‌ی منطقه‌ی سبزیکار خمین می‌انجامد. بررسی‌ها حاکی از آن است که توجه به جداره-های شهری (با استفاده از صفاتی چون ریتم، رنگ، سایه، خط آسمان، توالی بصری، هارمونی، سبک معماری به کار گرفته شده، هم‌ردیفی عناصر، تعادل و تناسب و تداوم، و وحدت) بر مؤلفه‌های عملکردی، تجربی-زیبایی و زیست محیطی در ایجاد پایداری اجتماعی و شهر پویا مثر ثمر است.

واژگان کلیدی: جداره‌ی شهری، تعاملات اجتماعی، پایداری اجتماعی، بازار، شهرستان خمین، محورسبزیکار